

Evropský rámec pro opatření v oblasti alkoholu, 2022–2025

Vize: BEZPEČNĚJŠÍ Evropský region bez škodlivých účinků alkoholu

Výzva k jednání

Evropský rámec pro opatření v oblasti alkoholu, 2022–2025 byl vypracován na základě konzultací se členskými státy, organizacemi občanské společnosti a veřejností.

Evropský rámec pro opatření v oblasti alkoholu, 2022–2025 byl vypracován na základě konzultací se členskými státy, organizacemi občanské společnosti a veřejností. Tento rámec definuje prioritní oblasti činnosti pro snížení škodlivé konzumace a negativních dopadů alkoholu. Dále přispívá k realizaci Evropského programu práce, 2020–2025 (European Programme of Work, EPW), který zahrnuje dosažení cíle 10% relativního snížení konzumace alkoholu na obyvatele do roku 2025 (počínaje rokem 2010) a cílů 3.4 a 3.5 Cílů udržitelného rozvoje. Tyto prioritní činnosti také otevrou cestu implementaci globálního Akčního plánu (2022–2030) k účinnému zavedení globální strategie pro snížení škodlivého požívání alkoholu jako priority veřejného zdraví, která byla přijata Světovým zdravotnickým shromážděním v květnu 2022.

Priority v oblasti opatření zaměřených na konzumaci alkoholu

Členské státy identifikovaly a navrhly šest prioritních oblastí pro implementaci opatření na národní a regionální úrovni. S ohledem na své vnitrostátní podmínky a specifické potřeby mohou členské státy zvážit kromě popsaného rámce také další opatření.

Cenotvorba

- Cenová politika, zejména zvyšování spotřební daně a její doplnění o politiku minimálních cen, na základě nejlepších dostupných důkazů a s pravidelnou aktualizací dle míry inflace
- Mezisektorový dialog a plánování napříč ministerstvy zdraví a financí
- Mezinárodní a mezisektorová spolupráce na řešení otázek přeshraničního obchodu

Dostupnost

- Národní licenční systémy a povinné školení obsluhy a prodejců jako podmínka pro udělení licence
- Omezení počtu a hustoty prodejen, dnů a hodin jejich otevření a venkovní konzumace alkoholu
- Minimální věk pro nákup
- Právo na bezalkoholové prostory, včetně podpory jeho vymáhání
- Zvážení kompletního zákazu prodeje alkoholu na sportovních a kulturních událostech s účastí nezletilých

Marketing

- Mezisektorové pracovní skupiny pro prevenci a snížení rizik škodlivých účinků souvisejících s tradičním a digitálním tržním prostředím
- Mezisektorový dialog a plánování napříč ministerstvy zdraví a ministerstvy zodpovědnými za digitální technologie
- Omezení obsahu a objemu komerčních sdělení
- Regulační kodexy, které stanovují, co je povoleno, spíše než co povoleno není
- Navázání vztahů s poskytovateli internetových platform, v případě potřeby zavedení nových předpisů
- Zvážení opatření, která by zavazovala výrobce alkoholu ke sdílení marketingových údajů o spotřebitelích z různých médií pro účely podpory veřejného zdraví
- Partnerství a spolupráce s jinými zeměmi a mezinárodními orgány
- Zvážení nových daňových systémů zaměřených na marketing alkoholu

Dostupné zdravotní informace s důrazem na označování výrobků

- Nezávislé udělení mandátu, monitoring a vymáhání v zájmu veřejného zdraví a práv spotřebitelů bez vlivu nebo interference korporátních zájmů
- Povinné označování výrobků podle pokynů WHO včetně složení a zdravotních varování
- Pokud je povolena samoregulace, je vyžadováno, aby byla konzultována a dodržena doporučení nezávislých a státem uznávaných orgánů veřejného zdraví
- Výzkum směřující k pochopení vlivu povinného označování a zdravotních varování
- Zvážení principu zákonného „práva vědět“ v souvislosti s obsahem alkoholu a riziky

Reakce sektoru zdravotních služeb

- Národní legislativa a investice do propojení informací o zdravotních službách, screeningu, krátkých intervenčních službách a kombinace biopsychosociálních strategií léčby s komunitní podporou a s aktivním provázáním terapeutických komunit
- Opatření pro snížení stigmatizace a diskriminace
- Rozšířené poskytování alkoholového screeningu a krátkých intervencí v zařízeních primární zdravotní péče a jiných zařízeních, a to v souladu s dostupnými vědeckými důkazy
- Adekvátní poskytování psychosociální a farmakologické léčby a osvětová činnost
- Národní klinické doporučené postupy pro poskytování veškerých služeb souvisejících s alkoholem
- Zvyšování povědomí o rizicích a škodlivých vlivů na rodiny a děti skrze poruchy fetálního alkoholového spektra, a to prostřednictvím komunitní podpory a dostupných odborných služeb

Komunitní opatření

- Posílení postavení místních komunit při informování a/nebo činění rozhodnutí, která ovlivňují jejich alkoholem ohrožené prostředí
- Programy pro školy, komunity a pracovní kolektivy založené na nejlepších dostupných důkazech a vytvářené bez zapojení nebo interference komerčních subjektů, které mají podíl na výrobě alkoholu a obchodování s ním
- Zvyšování povědomí o škodlivých účincích, které může konzumace alkoholu způsobit druhým, včetně rodin a dětí
- Zapojení mladé generace do vývoje koherentních strategií
- Provázání s národními i místními strategiemi tak, aby komunitní zdroje mohly přispět k zotavení jedinců, rodin i celých komunit

WHO podpoří členské státy v implementaci priorit definovaných v Evropském rámci pro opatření v oblasti alkoholu, 2022–2025 a jejich realizaci bude monitorovat napříč Evropským regionem WHO

Škody způsobené konzumací alkoholu v Evropském regionu WHO

Region má celosvětově nejvyšší spotřebu alkoholu na obyvatele a nejvyšší podíl alkoholiků v populaci

Alkohol je toxická, psychoaktivní a závislost vytvářející látka, karcinogen skupiny 1, který má příčinnou souvislost se sedmi typy nádorových onemocnění

Jedno z 10 úmrtí v regionu je způsobeno užíváním alkoholu

To je téměř **1 MILION ÚMRTÍ** každý rok